

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona, Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona, 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 38-ik szám.

Egy négyszög centimetryni tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyilvántartási czikkek:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

A király szava.

Az ezredéves országos kiállítás megnyitási ünnepélyén megszólalt Magyarország koronázott királyja is.

A beszéd, mely az ő ajkairól ez emlékeztető órában és aktusnál elhangzott — valósággal — királyi beszéd. Múlt egy történelmi nevezetességű aktushoz és múlt a magyar korona felkent viselőjéhez.

Ez a beszéd nem sokára bejárja az egész országot. Annak minden mondata úgy van megszerkesztve, hogy minden magyar ember a szívébe vésse.

Minden szó, mely e történelmi nevezetességűvé váló beszédben foglaltatik, különös súlyt nyer az által, hogy a — király ajkairól hangzott el.

Ebben a beszédben a magyar nemzet jövő ezredévének egy darab történelme szólal meg és beszél a jelen nemzedék a múlt és a jövő korszakos eseményeiről.

„Valódi béke ünnepély”-nek mondja a király az ezredévi kiállítást.

Valóban az ünnepe a Kárpátok bércei közt és azt megtartó magyar nemzetnek.

Békeje ez a munkában lankadni nem tudó, az iparban, művészetben és tudományban előhaladt magyar nemzetnek.

E kiállításon valójában a Béke ünnepel. Az egykor múltan rettegett, a csaták mezején rettenthetlen magyar nemzet e kiállításon a Béke szentel országos ünnepet: a lankadást nem ismerő munka minden ágazatából, az iparnak, művészetnek, és tudománynak a földmivelés mesterségének produktumai valójában a Béket hirdetik és ez a kiállítás — Békeünnepély.

Legyen tehát Békenagy Magyarországon! Ez a Béke hozzon áldást a magyarra és mind arra, a mi Magyarországra boldogítására és jövőjének biztosítására szolgálhat.

A király az, a legelső magyar ember, a ki így esd áldást az Égtől hű magyarjaira.

Vessünk szívünkbe minden szót, — mely a király ajkairól elhangzott.

Ezredévi kiállítás.

Az ezredéves ünnep a legnagyobb fényvel, lelket, szívet emelő lelkesedés közepette az egész udvar, a notabilitás ragyogó, nagy serege jelenlétében az ország kiállítás megnyitásával ma megkezdődött.

Réggel az ünnep megmontatásával fenyegetett a borongós ég; de mire a felvonulás kezdődött, meghasadtak a felhők. Az éjjeli hullott eső nagyon jó hatáson bizonyult mert elverte a rengeteg port, mely tegnap felhőbe burkolta a fővárost.

A főváros maga is ékes díszet öltött. — Főleg azok az utcák, melynek ő felsége és az udvar ment végig, így a Ferencz József-ter, a fűrdő-utca és az Andrássy-ut melynek rengeteg hosszúsága csupa zászlóerdő és díszitvény pompájában ragyogott.

Kilenc órakor már megkezdődött a kiállítás a kiállítás területére. Az összes magánfogatok az ezernél több bérkocsis a legelőgabb közönségtől tündöklő egymásután, szakadatlan sorban robogtak a városliget felé.

Az iparszarnok előtt volt felállítva a király és az udvar számára a vörös bársonnyal kárpitozott sátor. Körülte gyűltek össze a főrendek, szemben vele állott a hölgyek tribünje, oldalt pedig a többi meghívottak hat tribünje.

Gyönyörű, elragadó kép, mely különösen a külföldieket ejtette bálulatra tarka szimpompával. A sátor körül már tíz órakor egybegyűltek a kormány, a törvényhozás két házának tagjai, a vidéki küldöttek.

A király sátorral szemben, az iparszarnok előtt állott fel a helyőrség szolgálatban nem

levő tisztikara, egy zenekar, fenn az iparszarnok emelvényén pedig az egyesületi énekkarok.

Kilenc óráig nem volt több, mikor az első fogatok a díszruhás urakkal bekanyarodtak az Andrássy-ut torkolatánál, hol, egy felszakasz huszárság volt felállítva. S ettől kezdve szakadatlan sorban érkeztek a nyitott bérkocsik s szívből szívből magánfogatok, sokszor négyesével egymás mellett. Szemkártyát volt ez a felvonulás, a mely teljes másfél óráig tartott s ha különféle fogatok számát ötszázra tesszük, inkább kevesebbet mondunk, mint többet.

És jöttek a fényes fogatok egymás után, ragyogó díszmagyarba öltözött urakkal, viruló szép hölgyekkel, külföldi diplomatákkal, tábornokokkal. Ott láttuk a közelet szereplőit szinte kivétel nélkül: főrendeket, képviselőket, a főváros hatóságának képviselőit, főpapokat, a szellemi, születési és pénz arisztokrácia majdnem minden nevezetesebb tagját. Megható volt, mikor az Andrássy-utba bekanyarodó egyik nyitott fogaton Munkácsit és nejét megpillantotta a közönség. Mindenkinek levetett kalappal integetett felé s szív-ből fakadó lelkes éljenzésekkel fogadta a mestert, a szellem egy fejedelmét, ki mosolygva, bókolva köszöntö meg az ovációt. Az érdekes fejű mester pompásan festett fényes díszmagyarjában, melynek fizetése, nemesebb stílusú nem igen akadt az egész meletten. Bajos neje a legelegánsabb párisi tolettét viselte.

Nagy feltűnést keltettek még Eszterházy herceg, Szapáry Gyula gróf, Hunyady Imre gróf, Andrássy Aladár gróf és Károlyi István gróf fényes fogatai és díszmagyarjai.

Kövessél tíz óra után megkezdődött az udvari fogatok felvonulása.

A közönség rendkívül rokonszenvesen, lelkes éljenzésekkel fogadta az uralkodóház minden tagját, de legzajosabban mégis József főherceget és családját, valamint Stefánia özvegy trónörökösét éljenzésekkel meg, a ki bájos mosollyal hajtogatta magát, láthatólag kellemesen érintve ettől a szíves, őszinte hódoló üdvözléstől.

Azután egy negyedórán szünet állott be. A fogatok felvonulása megszünt, a széles Andrássy-ut kocsijárója teljesen szabad volt. Mégcsak a királyi pár volt hátra, melynek érkezése elé mindenki lázas izgatottsággal tekintett az Andrássy-ut végére. Végre fél tizenegy után a fűrdő-utczából előtört moraj jelezte, hogy Ő Felsőlegények átjöttek Pestre. A moraj mind közelebb jött, folyton erősödött, végre egetverő éljenzésekkel fokozódott.

Az udvari fogat befutott az Andrássy-utra. Legelől egy fehér parókás futár lovagolt, utána nyomban a királyi pár fényes fogata következett, melyet remek négy arab telivér húzott, négy ritka szépségű hófehér ló.

A király huszártábornoki egyenruhában volt, a királyné fekete selyemben, könnyű mantillban, csipke gullérral, kis tollas kalappal volt.

A kiállítás előtt.

A kiállítás főkapuja előtti téren daczára a nagy tömegnek, mely már reggeli órákban a gyalogjárót ellepte, példás rend uralkodott.

Maga a környék impozáns látványt nyújtott. Az óriási kocsitömeget, mely 9 óráig tartó Andrássy-utat betöltötte a király-utcai kapu át bocsátották be a megnyitási színhelyre, a főkapu bejárása az udvar és a diplomácia számára maradt fentartva. Tíz óráig kezdve mind sűrűbben érkeztek a diplomaták fogatai, s a bentülő tollas fővege, arannyal himzett frakkja láttára felhangzott a csodálkozás moraja a tömeg közt, a mely különösen a japán követet zajos éljenzésekkel üdvözlötte.

Fél tizenegy körül a kocsik raja még mindig özönlött az Andrássy-ut torkolatából, s a torlódás oly nagy lett, hogy a közlekedés egészen megakadt s a fogatok körülbelül félórán várakozás után folytathatták csak útjukat.

Háromnegyed tizenegy órakor érkeztek meg a kiállítás főbejáratához az udvari fogatok. Mindjárt az első kocsis nyomban élénk éljenzések hangzott fel s a kocsiból előtört Stefánia özvegy trónörökösének mosolygó arca, ki jobbra-balra intve köszöntö meg a nép ovációt. Élénk éljenzések hangzott fel ott is, valahol csak József főherceg négylovas fogata elvonult; a sallagos magyar szerszámmal, a bakon ülő magyar sujtásos hajdúról megismerte a fogatát az is, a ki József főherceget nem is ismeri s mindenki látható örömmel gyönyörködött a szüleivel szemben ülő deli Frigyes Ágostonban, ki barátságosan köszöntö meg az ovációt, a melyek a magyar főhercegnek és családjának szóltak. Az udvari kocsik közt még csupán Frigyes főherceg jött négylovas fogaton.

Az Andrássy-ut már egészen tiszta volt a kocsiktól, a mikor a két oldalt álló tömeg közt feltűntek a távolban a hófehér paripák, a melyek ő felségét hozták. Pontban 11 órakor érkezett meg a kiállítás kapuja előtt a Daumont fogatán. Jobbján a királyné ült teljesen fekete ruhában, arcát legyezőjével védve

a szélről s minden oldalra köszöntötte az éljenző tömegnek, melyet más három kocsit követett, melyekben Lipót Szalvator főherceg, Paar és Bolfras hadsegéd ülték.

A király fél kettőkor hagyta el az udvarral a kiállítás területét. A bevonulás, melynél K in s z k y gróf uhlanus főhadnagy ügyelt fel a rend megtartására, a következő volt: Az első kocsiban ült ő felsége, a másodikkban Stefánia özvegy trónörökös, ezt követték Gizella és Lipót, Károly Lajos, Korb Fülöp Ferdinánd, Lajos és Ottó, a toscanai nagyherceg, Lipót Szalvator és Blanka, Frigyes, Jenő, József, Ágost és Augustus és Rainer főhercegek és főhercegnők fogatai. A főhercegek kocsisorát Liechtenstein herceg helyettes főudvarmester fogata követte az impozáns menetet végül az olasz, német, angol és spanyol nagykövetek fogatai zárták be.

A megnyitás.

A meghívottak érkezése.

Már reggel 9 órakor a meghívottak szakadatlan sora töltötte a II. számú főbejáratot.

A legelőször érkezők sorában a diplomáciai kar volt, a melyet Szapáry László gr. vezetett és látott el a szükséges felvilágosításokkal. Vegyesen aztán jöttek a főrendek és a képviselők, az osztrák Reieks-rath és az urakházának tagjai, a közös hadsereg és a honvédség tisztjei, mindannyian elfoglalva a különböző testületek számára kijelölt tribünöket vagy állóhelyeket.

A királyi sátorral szemközti oldalon, egészen a földszinten, néhány széksor és mögöttük méternyi körükerített szabad tér a diplomáciai fogadta magába; e mögött hatalmas tribün emelkedett, helyet adva a legelőször helygyűlésnek. A sátorlól jobbra és balra a törvényhatóságok, miniszteriumok és hivatalok tagjai és tisztviselői, a sátor mögött jobbra a katonaság, balra előkelőségek, papok. A háttérben, iparszarnok területén a kiállítás, a nagy dalárda. Ez előtt egy közös hadseregbeli zenekar. Az egészet pedig a hölgyek és hírlapírók tribünjei öveztek.

A királyi sátor előtt Bánffy Dezső b. miniszterelnökkel az élén foglalt helyet a kabinet: Perczel Dezső, Lukács László, Darányi Ignác, Dániel Ernő, Jósika Samu b. Wlassics Gyula, Erdély Sándor, Fejérváry Géza báró és Jósipovich Imre, és az államtitkárok.

A királyi sátor közvetlen szomszédságában voltak egy alacsony tribün, a melynek aranyos karait selyemzsinórozat fogta körül, a külhatalmak nagykövetei és követei. Rendkívül fényes képet nyújtott ez a csoport, a melynek minden tagja más-más egyenruhát viselt. Ott voltak Locatelli a pápai nuncius helyettese, Eulenburg gróf német, Nigra gróf olasz, Lozé francia, Kapnist gróf orosz, Mahmud Neddin bég török, Monson angol, nagykövetek; továbbá: Hoyos ögróf spanyol, Balmor gróf portugál, Klaperáda svájci, Spornér gróf dán, Lewenhaupt gróf svéd és Ghika román, Manos görög, Hsu-Tin-Tsung kínai, követek; továbbá Bazily orosz, Ratibor hg német, Turenne gr. francia, Bisio márkai olasz, Hammond Ede amerikai, Fezeira De Mattos nemetalföldi, Duckerts belga, Biernbaum Imre portugál Schossberger Henrik perzsa, Lutti bey török, Hagenmacher Henrik svájci. Altschul Arthur svéd és Kunz Jenő spanyol főkonzulok valamennyien fényes konzuli díszben.

Közvetlen a konzulok mellett a magyar klerus tilt. Vaszary Kolos bíboros érsek mellett Schlauch, Samassa és Császka érsekek, Brankovics szerb patriárka, Román Miron érsek s csaknem az összes püspökök, rendfőnökök s apátok.

Az emelvény előtt a miniszterek és zászlós urak csoportosultak. Ebbe a csoportba belevegyült az osztrák urak frakkja és hivatalos díszruhája.

A főrendiházi tagok élén a zászlós urak álltak.

A képviselőház tagjai igen nagy számban a királyi sátorlól balra csoportosultak Szilágyi Dezső elnök, Berzevics Albert és Teleszky István alelnökök vezetése alatt. Az osztrák képviselőház küldöttsége Chlumecky elnök és Abramovics alelnök vezetése alatt szintén ide sorakoztak, de a frakkok eltűntek a sok díszmagyar között.

Élénk feltűnést keltett a bosnyák deputáció. A melyet maga Kállay Béni vezetett a királyi sátor baloldalára.

Az egésznek kábítóan gyönyörű képe volt.

A királyi sátor.

Az ünnepség területén aranyos pavilonok és paloták sora szegélyezi. De mindazok közül messzire kiemelkedik az a hatalmas ünnepi sátor, melyet a királyi védnök és a királyi család számára építtetett a kiállítási igazgatósága.

A kis zenekari emelvény szinte eltűnt a föld színéről s helyén egy óriási hatalmas, fantasztikus megkomponált sátor-csarnok áll, mely szinte ragyog az aranytól, a selyem és bársony fénytől.

A csarnok barokk-stílus kupolája messzire ellátja s a felső végét a magyar szent korona hű másolata koronázza be. E korona alatt van egy kisbél leveles kupola, melyből homorú vonalban futnak egész az első párkányzatig az aranyos védők, melyek aztán arannyal gazdagon himzett bojtyokkal díszített zöldes színű selyem draperiába mennek át.

A második párkányzat 8 szögletpontjánál, 8 hatalmas zászlórúd emelkedik kifelé halolva. A felső rudvégek strucczól másolatokat képeznek s itt már ezek fogják a gazdagon lefűtött kárpit széleit. A kárpit úgy fut alá a tetőzetből, hogy egy arannyal szavozott fehér selyem és bíbor világos brokát-bársony kárpit váltakozik egymással s alul gazdag redőzetet képezve hajlik vissza a sátor belseje.

Az iparszarnok felől és a főbejárat felől igen széles podium nyílik ki a sátorból, melyre négy lépcső vezet, egy hogy a királyi sátor alapterülete elég térs az egész udvar befogadására.

Természetes, hogy a sátor egész benseje éppen olyan bíbor kárpitozású, mint a külseje s a menyezeten arany csillagok tartják össze a kárpit csomót. A sátor alatt fényes arany keretű székek és fruteuil-ök s egy kis aranyos asztala állanak.

A udvar érkezése.

A nap kezdett kisütni a felhőtömeg mögött s lassankint eloszott az aggodalom, hogy az első megtalálása bontani azt a fényes képet, mely mindenfelől a néző elé tárult.

Ugy fél 11 óra tájban robogtak elő az első udvari fogatok egész az iparszarnok balusztrádjáig, a hol megálltak a főhercegek és főhercegnők itt szálltak ki a kocsijukból s kiállítás igazgatóságának díszmagyarba öltözött tagjaitól kalauzálva haladtak egész a királyi sátorig, melynek lépcsője előtt csoportosultak s halank társalgva várták a királyi pár érkezését.

Lassankint együtt volt az egész udvar.

Trombitaszó jelezte, alig néhány perccel 11 óra előtt a királyi felségek fogatainak érkezését s neosokára elő is robogott a négy udvari díszkocsi.

Az első négy fehérlovas bintóban ült ő felsége a király és a királyné. A király huszártábornoki egyenruhát viselt, nyusztrépmes kalppal, melyből magas kocsyagorog emelkedett. A királyné fekete selyembrokat ruhában volt. Egész magas ruhaderék felett a nyakon széles fekete csokor. A királyné szony magas hajdise felett egyszerű struccz-tollas tauntot viselt.

Számtal nem akaró éljenzések zúgott végig az ünnepség területén, mely csoportról csoportra terjedt tovább. Ekközben a királyi pár megindult a királyi-sátor felé.

A megnyitási aktus.

A király és királyné ezalatt fölmentek a királyi-sátorba s annak előterében álltak meg. Az udvar szintén elfoglalta helyét a sátor emelvényén félkör alakban. Közvetlenül a felségek mögött állt Mária Terézia főhercegnő és Stefánia főhercegnő s aztán a főhercegnők rang szerint. A sátor jobb oldalán a főhercegek álltak kor szerint csoportosulva, a baloldalon pedig az udvari kíséret helyezkedett el.

A dalárda a rövid éneke vezette be a szertartásos ünnepet.

Ennek elhangzása után Dániel Ernő kereskedelmi miniszter a kiállítási orsz. bizottság elnöke a királyi sátor első lépcsőfokáról beszédet intézett ő felségéhez, mint a kiállítás védnökéhez.

A lelkesen elmondott beszéd minden jelentős passzusánál fölhangzott a viharos éljenzések percekig zúgott végig a területen a kiállítás.

— Éljen a király!

Ő felsége válaszolt erre s megnyitotta a kiállítást.

A király beszédét s minduntalan félbe szakította a viharos éljenzések s mikor a király befejezte szólni nem akart az éljenzés.

Egy kendődobogtatásra ekkor az iparszarnok mellett álló 400 tagú énekkar 8 kűrűs kísérete mellett rázendített Langer Viktor pályanyertes milleniumi himnuszára, melyet Ábrányi Emil szövegére írt. A hatalmas kórust Zimay László vezényelte s a nagyközönségre mély hatást tett.

Ugyanezokor eldördíttek a Gellérthegyen az ágyúk s megszólaltak a kiállítás összes harangjai és megindult a menet az iparszarnok felé, miközben a katonai zenekar ismét rázendített a himnuszra.

Az udvartól ekkor a királyné ő felsége búcsút vett az udvari fogatra ült és a közönség lelkes éljenzése között visszahajtatott a várba.

A király körutja a kiállításon.

Fél tizenkét órára járt, mikor a király a kiállítási körútra indult. Balra tőle haladt Bánffy Dezső b. miniszterelnök, jobbra Dániel Ernő kereskedelmi miniszter. Mögöttük mentek Vörös László kereskedelmi al-

lamtitkár és Schmidt József min. tan. kiállítási igazgató. Ezután következtek a főhercegnők, kiknek sorát Stefánia özvegy trónörökösön nyitotta meg, végül a király és a főhercegek suiteje és a meghívott vendégek.

Elsőben is az iparszarnokba ment a király. A szönyegekkel gazdagon borított lépcsőkön üthözben megállt, hátrafordult és Bánffy Dezső báróhoz fordulva mondá:

— Igazán nagyon remek kép.

Ezután a közönség lelkes ovációi közepett felhaladt a lépcsőkön.

Az iparszarnokból a borászati pavilonba ment a király, a hol a magyarországi bortemelők várták. A bejáratnál állott Andrássy Aladár gróf, a ki a király kezét fogott és rögtön meg is szólította:

— Nagyon szép az önök pavilonja!

Ezután Andrássy Aladár gróf kalauzálása mellett a király körül ment a pavilonban, megnézte az egyes kiállítók csoportjait, melyek körül Borswits borkereskedő felelt a színek.

Mikor Andrássy Sándor kiállításához ért megállt és kérdésköszöntött a tokaji borok felől. Ekkor Andrássy Sándorné grófnő, szül. Zichy Marietta megtöltött egy poharat tokaival és a király felé nyújtá.

Ő felsége mosolygva fogadta el a felajánlott poharat és ivott belőle.

— Kétféle zamatu, mondotta a király a szép grófnőnek, ki hálás köszönetet mondott a kiváló kitüntetésért és mi sem természetesebb annál, hogy a poharat örök és becses emlékként elvette magának.

Ezután az iparszarnokba lépett, melynek bejáratát valóságos virágkertté varázsoltak. Itt állottak az egyes kiállítók, valamint a kiállítási igazgatóság egyik fogadó bizottsága. A király jobbra és balra is megnézte a kiállított tárgyakat és ismételtelen adott kifejezést tetszésének.

A horvát pavillonnal szemközti levő Történelmi csarnok volt a körút legközelebbi pontja. Itt a királyt Széchenyi Béla gróf fogadta és néhány szóval üdvözlötte Ő felségét. A király kezét fogott Széchenyi gróffal, azután bemutatva Szalay Imrén kívül az egyes csoportbiztosokat, így Radics Jenőt, Fittler Kamillt, Szendreyt és Bethlen gróft.

Mikor a király az itt volt urak között megpillantotta Gromon Dezső honvédelmi államtitkár, feléje ment és néhány perccel beszélgetett vele. Ezután a király a főajtón bemenet balra az I—VI. csoportnál állott meg és nagy érdeklődéssel nézte az iparművészeti szobrokat. Majd egy szekrény előtt állott meg, melyben a magyar női díszruhák vannak kiállítva.

A brassói torony alatt újból megállott a király a király és Brassó város domború térképét tekintette meg. Innen a másik terembe indult a hol néhány lószerszámról nyilatkozott igen elismerőleg.

Hosszabb pihenés nélkül folytatta a király farszót körutját és így ér József főherceg pavilonjához, a hol József főherceg, József Ágost főherceg és Augustus főhercegnő fogadták.

Maga a főherceg kalauzolta itt a királyt a ki minden egyes kiállítási tárgyat megtekintett. Hosszabban nézte a zombolyzott takarmánynyokat és az uradalmi jószág-igazgatóval elmondatta magának a kis-jenői szikes szőna elenyését.

Közbe József főherceghez fordult mondván:

— Igen örülök, hogy ez a pavillon ilyen szépen sikerült.

Mikor egy vadásztáblaúhoz ért a király, mosolygva mondotta József Ágost főhercegnek:

— Rengeteg sok van itt az uradalmakból ősszehordva.

Távoztakor a lépcsőn újra nagy tetszésének adott kifejezést a király, mondván a körülötte állt uraknak.

— Igazán nagyon szép, nagyon köszönöm!

Programm szerint a fővárosi pavillonjába kellett volna mennie a királynak, de a mikor megpillantotta a kiállítási falut arra felé tartott és végig is ment rajta.

— Teljesen hűen vannak ezek a házak elkészítve? — kérdezte a király.

Igenlő válaszu után ismételtelen mondván a király.

— Ügyes, nagyon ügyes és eredeti!

Egy óra után járt már az idő, mikor a király a Budapest székes fővárosi kiállítási csarnokhoz érkezett.

A király fél 2 után tért vissza a kiállításról. Az Andrássy-ut torkolatánál oriai közönség várta az udvart. A királyt mindezt viharosan megjeleneztek. A király fogata után jött Ottó főherceg nevével, azután Ferdinánd Károly főherceg hadsegédével, majd Lipót Saluator főherceg nevével, Ferencz Saluator főherceg szárnysegédével, Jenő főherceg, Frigyes főherceg, József főherceg, József Ágost főherceg nevével, Stefánia főhercegné asszony Korb Fülöp herceg-

asszonyok, Rajner főherceg hadsegével, a nagykoztok, ezek után jöttek az udvari fogatok, a kormány tagjai, a főrendek és a képviselők. A tömeg mint érkeztek, úgy most is zajos eljénzéssel tüdőzött a az ismertebb alakokat. Az távar elvonulása után az Andrássy-ut és Váci-ut sarkán felállított huszázred is elvonult.

Diszelőadás a m. kir. operában.

Budapest, máj. 3.

Az Andrássy uton, dacára a szakadó esőnek, már a korai esti órákban oly nagy tömeg torlódt össze, hogy a rendőrség az utnak a váci-kört és nagymező-utca közti részén már hat órák kénytelen volt a gyalogjáró szélén vasrudakból kordont vonni, hogy a kocsit a meghívott vendégek fogatai előtt nyitva tartsa.

Nem sokkal hat óra után megkezdődött a fogatok elvonulása oly sűrű tömegben, hogy az Andrássy-ut széles kocsiját kettős hármassal sorban betöltötték.

A földszinten, páholyokban és emeleten a disznagy, a gyönyörű tábornoki egyenruhával és nemzeti jelmezekkel párosult míg a szép hölgyek elegáns ruhákban, csillogó gyémántjaikkal teljessé varázsozták az a kőpet, mely miként az Ezer egy év legelragadóbb meséjéből került volna ide.

Fél nyolc órákor már egészen megtelt az operaház: s a közönség várta a királyt.

Néhány perccel fél nyolc óra után az operaházhoz érkezett a király és az udvar őfelségét az udvari páholy lépcsőházában Perczel Dezso belügyminiszter, Nopcsa Elek báró kormánybiztos és Rudnay Béla főkapitány fogadta.

— Itt a király! morajlott végig mindenfelé és nem volt szem, mely a pillanatban nem a nagy udvari középpáholly felé nézett volna.

A következő perczben már megjelent a páholyban a király. Az operaház egész közönsége felemelkedett ekkor és mély csendben állott mindaddig, míg őfelsége helyet foglalt. Jobbra tőle tlt Gizella főhercegnő, balra Stefánia özvegy trónörökös.

A további udvari páholyban ültek és pedig a király páholyától jobbra: Lajos Viktor, Jenő Lipót, Ferdinánd, József Ferdinánd, Ferenc Szalvator főhercegek és Ferdinánd tskánai nagyherceg, balra Frigyes és Lipót Szalvator főhercegek és Izabella és Blanka főhercegnő.

József főherceg páholyában a főhercegen kívül József Ágost főherceg és neje Augusta főhercegnő, Kóburg Fülöp herceg és Lujza hercegnő foglaltak helyet. A főhercegek körül haton magyar lovassági tábornoki díszegyenruhát viseltek.

Mialatt a király és a főhercegi vendégek elhelyezkedtek, megkezdődött az előadás, az ünnepi darabnak Erkel Ferenc „István király” című operájának előadása, melyet Erkel Sándor vezényelt.

Az utolsó felvonás utolsó jelenete azután olyan lelkesítő hatást ért el, melyet toll leírni nem képes. Az előadás végén ugyanis egy tableau mutattak be, mely azt ábrázolja, midőn a Genusz a király és királyné szobrát megkoszorúzza.

A mikor a képnél a színpadon a karok Kőlcsei Hymnusát elénekelték, a király a főhercegek, főhercegnők és az egész közönség felállott helyéről és a hatalmas erővel előadott Hymnuszt állva hallgatta végig. A pillanat hatása minden arcon visszatükröződött és az elegáns és mindenek felett előkelő közönség sekasága lázas lelkesedésben tört ki.

Az előadás a lehető legfényesebb volt.

Valamennyi közreműködő kitett magáért, ugyanezt mondhatjuk a karokról és a zenekarokról is.

A Tedeum.

A budavári Mátyás templom tegnap d. e. fényes ünnepély színhelye volt.

Ez alkalommal tartották meg az ezredévi ünnepség alkalmából rendezett Tedeumot.

A meghívott vendégek már kilenc óra óta kezdtek gyűlekezni a gazdagon díszített templomba, melynek padoisát bevonták vörös selyemmel és bársonnyal. A főoltár oldalán egy hatalmas baldachin volt felállítva, mely alatt két trónszék volt elhelyezve. E diszhelyet foglalta el később Magyarország koronás királya és királynéja, velük szemben egy harmadik trónszék állott a herceggimás helye, ki mellett egy kissé távolabb a nagyváradi bíbor püspökök helye volt külön felállítva.

Az oltár előtti helyet a segédkező papság foglalta el.

A királyi pár trónusa mellett a kir. hercegek és kir. hercegnők padoisai voltak felállítva.

A fővárosi tábornoki kar majdnem teljes számban jelent meg és gazdag egyenruháikkal nagyban emelték a külső kép fényét.

Alattuk a diplomáciai kar tagjai helyezkedtek el.

A templomi közönség legbájosabb képét azonban a főhajó elején elhelyezett magyar hölgyek nyújtották.

E padoisokban foglaltak helyet a palotahölgyek és valóságos belső titkos tanácsosok nejei.

A hölgyekkel szemben Magyarország zászlósurai és főméltóságai, a parlamentek elnökségei és a kormány tagjai foglaltak helyet.

A templom hajójában a magyar testőrgárda hatalmas katonái voltak elhelyezve.

Háromnegyed 11-kor megkezdültek halkan a templom harangjai. A herceggimás érkezését jelezték, ki elé a főkapuig az egész papság vonult és az „Eccle Sacerdos” szép akkordjai mellett vezette helyébe. A herceggimás minden oldalról a legnagyobb tisztelettel fogadtatott; ő maga mindenfelé áldást osztva, mosolyogva haladt végig a templom főhajóján helyéhez, hol levette a bibort, a misemondó ruhát öltötte reá szertármester.

Röviden a herceggimás megérkezése után érkeztek meg: József kir. hg. magyar lovastábornoki egyenruhában, József Ágost kir. hg. és neje Augusta, Kóburg Fülöp hg. és neje.

A mikor a király közelgését jelezték, a herceggimás kíséretével a bejárat elé vonult és ott várta a királyi párt.

Elöl a papság, közbefogva a herceggimást, aztán a királyi pár.

Néhány perccel tízeneg óra után kezdetét vette a Te Deum, melyet Vaszary Kólos hgimás intonált.

Az egyházi szertartás befejezése után következett a nap eseménye. A primás fel-emelkedett helyéről és közvetlenül a királyi pár trónusa elé lépve, a papsága által körülvéve, különös jelentőségű beszédet intézett a királyi párhoz.

A herceggimás nagy szabású és hazafias szellemű látott gyönyörű beszédének befejező része így szól:

Fel a szívekkel!

Fel Nemzetem!

Megtartani, felvirágoztatni, boldogítani az öök által elfoglalt és nekünk örökségbe hagyott hazát, ez a nagy és nemes feladat vár Nemzetem reád.

Igaz, a láthatár kissé borús, de máskor sem volt mindig tiszta felett az ég.

Sokszor állottál már sirod szélén s mégis, midőn azt hitték rólad, hogy kiirtottak — te gyarapodtál; midőn azt vélték, hogy megalkáztak — te diadalmasodtál; midőn azt gondolták, hogy meggyengítették — te erősödtél; most is ezer év után nem megfogya, nem megtörve, hosszú nemzeti életnek alkonyán, hanem dellen erőteljesen lépsz át a második évezredbe.

Legjobb királyod uralkodása alatt soros saját kezében van letéve.

Vigyázz!

A letűnt nemzetek legfőbbjének nem külelenség, hanem önfia vágta sebet.

De bármennyire összetartasz, Isten nélkül nem boldogulhatasz Nemzetem! Azért azt a törvényt, melyben ezeréves léteidet megörökítet, melyben az isteni gondviselést, a vallásos áhitatot, a királyi iránt való hűséget, a hazaszeretetet megemlited, ne csak a fórumnak hideg és érzéketlen márványt táblájára, hanem lelkedbe is mélyen vésd be.

En Nemzetem!

Isten megparancsolta egykor szolgálj, hogy a népet, midőn az ígért földjére lép, áldja meg.

En is, Uramnak méltatlan szolgálja, ez ünnepélyes órában áldásra emelem kezemet és imádkozom:

Hallgassa meg Nemzetem a te könyörgésedet az Ur és szorongatásod idején igralmas arcát ne fordítsa el tőled.

Legyen veled a jövőben! mint volt Atyáddal a múltban.

Adjon bőséget az ég harmatából, a föld kövérségéből, hogy inség, nyomor nélkül-gasson meg téged.

Tegyen nagy és erős nemzetté és magasztalja fel nevedet minden időben.

Ha ellenség tűrne reád, harcoljjon mellett és segítse kivívni győzelmedet. Adja meg neked az ur félelmének lelkét, hogy megtarthassad vagy megszerezhesd őseid erényeit, nehogy valaha megingassad azon erős alapokat, melyekre atyáid hite építette ez országot. Adja meg neked az Ur bölcsességének lelkét, hogy felismerjed az az igazi haladás ösvényét, nehogy erkölcsödben megromolva, erőben megfogytokva elveszítsd e földet, melyet a te Urad Isten adott te neked.

Uram, hallgasd meg imádságomat! Szepőlőten Szűz Anyánk, régi nagy Patronánk, esedezzel éretünk, hogy az Atya, Fiu és Szentlélek áldása legyen velünk mindenkor.

Amen!

A primás beszédét visszafogott lélek-zettel hallgatta mindenki. Egy szem se maradt szárazon, a mikor a herceggimás a házára és a királyi párra az ég minden áldását könyörgötte le, de számos ajkáról egy-egy halk eljénzés is hallatszott, a mikor a primás a nemzet dicső történelmére vetett vissza pillantást és rámutatott a magyar nemzet őseréjére.

A beszéd alatt egy a király, mint a királyné le se vették tekintetüket a herceggimásról, kinek szavai messze elhangzottak a templom minden zugába.

Alig hogy a primás befejezte szavait, a zene és énekkar, melyet Erkel, Vavrinez és Szikla vezettek, rázendített a Kőlcsey-himnuszra, melynek lelkesítő akkordjai alatt az ud-

var, a papság előmenése mellett ugyanazon rendben hagyta el a templomot, mint a melyben oda belépett.

A templom előtt egybegyűlt közönség lelkes eljénzéssel fogadta a királyi párt, mely folytonos szíves köszöntésekkel viszonzta a meleg óvációkat. Melyben a budai várakba való visszatérésekor részeült.

A közel egy óráig tartó Te Deum után a királyi udvar, abban a rendben, a melyben érkezett tért vissza a kir. palotába. A királyi pár fogatát a közönség lelkes eljénzése kísérte végig.

A házak beszélnek.

Kolozsvár, május 4.

Szombaton, az ezredéves kiállítás megnyitási ünnepélyén egyszerre zászlók jelentek meg itt is, ott is a háztetőkön.

A házak pedig, ezek a nagy kőkolozsuszuk, dacára, hogy mozdulatlanul maradtak, a még csak egy parányi vakolat sem hullott le róluk, mégis csendesen összesugtak:

— Mi készül most?

A csacska női-képezde nagy kíváncsiságba esett. Valóságos asszonyi kíváncsiság vett erőt rajta és átszűlt az ev. ref. theologiai intézethez, hogy mi készül?

— Valószínűleg tíz éves és egy hónapos püspöki jubileum lesz, felelt amaz széles ábrázlat és magas góggel.

Az „Ellenzék” lakása demantálni kezdett:

— Lehetetlen. Ez tévedés lesz.

A beszélgetés nesze gyorsan terjedt szét a városban.

A házsorok nagy érdeklődéssel kezdtek figyelni. A melyiken lobogó volt, büszkén vágta ki a homlokzatát, a melyiken nem volt lobogó, hallgatva húzódt meg. Azonban, hogy mi lesz? egész bizonyossággal még nem tudták.

A Székypalota indítványára megkérdezték a városbázát, de a városbázis még semmit sem tudott a dologról. Ekkor a tudós egyetemi épületekhez folyamodtak és itt csakugyan sikerült megtudni, hogy fényes jubileumi ünnepélyek okáért vannak a zászlók itt-ott kitűzve.

A színház idegesen lökte meg a Gyulai Ferencz mellszobrát.

— Franczi! En meguntam már a jubileumokat.

— Ez nemzeti jubileum lesz, nyugtatta meg az egyetemi palota az ideges színházat.

— Ugy, tehát nemzeti ünnepély? nyugtázték kórusban a városbázis, a vármegye háza, a kir. ügyesség háza. Nő hát akkor nekünk nincs szükségünk lobogóra. Nemzeti ünnep? Nem a mi ünnepünk!

— Bizony nem sugták vissza a pénzügyi, az erdészeti, a királyi táblai stb. paloták.

— Brávó, tapsolt az öreg kaszárnya és homlokán csókoltá valamennyit.

Es egyszerre csoda történt. Szörnyű csoda, melynek láttára, némely házak kőbor-dája megremegett, a nagykaszárnya fala, pedig csodálkozásában megremegett.

A város házan nemzeti zászlók lobogtak. A királyi tábla helyiségén a pénzügyi az erdészeti palotán, szóval a hivatalos palota világ is beállott ünnepelni a burger házcsakák közzé.

Az uri kaszinó tetején igen kopott és

igen igénytelen lobogó búszkélkedett, mire a nagy kaszárnya dühösen kiáltotta:

— Herunter mit dem Fetzen!

A kaszinó pedig feleletképen még két lobogót tűzött ki.

Ezalatt a hivatalos palota sorokon a bámulat moraja suhant végig:

— Nemzeti ünnep van és mégis felvagyunk lobogózza. Ime homlokzatunkon leng a szép, a büszke, trikolor. Szinte hihetetlen! Hiszen ez még sohasem történt. És a hyperlojalitás szent egyszerűségében megvénült s a bürokratikus penésztől megfakult paloták homlokzatán dicsőfény áradt szét.

A tornyokban e perczben kondultak meg az összes harangok. A piaci templom nagy harangja katalmas érczhangján bőmbölte zugta szét:

— Ezer év, ezer év!

Öreg kaszárnyák magába fojtott keserűséggel sóhajtott fel:

— Hogy nekem még most sem jut egy magyar nemzeti zászló! . . (t)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, május 4.

— Nincs lobogó. A nemzeti lobogóknak nagy hiánya van mindenfelé. A bécsi gyárakban fokozott erővel készítik a czímeres magyar nemzeti lobogókat a tömeges megrendelésnek azonban eleget tenni hosszabb időn át nem képesek.

— A kolozsvári lutheránus templom zászlója — mint értesítenek — 2-án reggel már ki volt téve. Azonban a lobogót hibásan, megfordítva illesztették a rudra, e miatt megigazítás végett be kellett venni. Ez okozta, hogy a május 2-iki délelőtti órákban a templom homlokán a trikolor nem lengett.

— A kolozsvári tornavivő-egylet tegnap tartotta rendes évi közgyűlést a városbázis tanácstermében Haller Károly dr. elnöklete alatt. A választmány évi jelentését, a m. é. számadásait, valamint a költségvetési előirányzatot elfogadták. Közgyűlés kimondta, hogy a várost felkéri, hogy a tornavivő intézetbe közegészségügyi tekintetből a csatornázás és vízvezeték bevezetése létesítesse, A választások során a következők választottak meg: elnök: dr. Haller Károly, alelnök: Hajós János, ki az egyület 25 közgyűlése alkalmából Abbázából dövézölte. Titkár pénztárnok: Kusók István, választmányi tagoknak megválasztottak: Dobál Antal, dr. Groisz Gusztáv, dr. Finály Henrik Hirschfeld Sándor, Jókai Gábor br., Molnár Sándor, Petrá János, Tutsek Sándor dr. Szatmári Elek.

— Millenáris fák. A milleniumi fák ültetése, mit ez év elején az „Ellenzék” indítványozott először, nemcsak az iskolák, hanem a polgárság körében is gyakoroltatik. A múlt héten Csernyánszky Lajos kolozsvári butor rakáros családja ültetett a Rákóczi-hegyen levő szőlőjében milleniumi fákat. Összesen nyolcz fát ültettek az ezerevi évfordulóra való emlékeztetés okáért. Az ültetés haza fia ének és emlékmondatok kíséretében történt. A kolozsvári gazdasági egyesület miért nem ebed és miért nem kezd akcióit, milleniumi fák ültetése érdekében a külvárosi gazdák körében.

— A kolozsvári honvédegyület igazgató választmánya tegnap d. u. Szabó Samu tanár elnöklété alatt gyűlést tartott. Elhatározta, hogy a lapok útján felkéri a koloz-

sáruknak, aki nekik tetázik, csak arra lenne gondom, hogy úgy neveljem őket, hogy helyesen és jól tudjanak választani — saját magukhoz és hozzájuk méltó módonban.

— Milyen pompás érzélem és milyen határozott! egy könyvbe kellene nyomtatva lennie, hogy sokan olvassák és sokan olvassák és okuljanak belőle — válaszolá Edna nevetve.

Vilmos is nevetett az ő erélyes erkölcsi prédikációján.

— De most édesem — mondá — komolyan fogok beszélni és Ednám olyan komoly tárgy felett, hogy össze kell szedned minden bölcsességedet és megmondani, hogy mit gondolsz róla.

Edna, én kocsit akarok tartani.

A tréfa és komolyság között kissé habozva mondta.

Edna felnezett.

— Vilmos, komolyan beszélés? Vagy csak tréfálkózol velem?

— Dehogy, legkevésbé sem. En komolyan értem, a mit mondok, tudod, hogy rendes szokásom azt tenni.

Es az az utalkodó keménység, a mi a természetében volt, a hogy az minden erős embernek a természetében megvan, elárulta egy kissé magát.

— En már régóta gondolkoztam a tárgyról — folytató — és az olyan kísérlet, a mit hajlandó vagyok megpróbálni.

Edna hallgatott.

— Valamit kell tenni, mert a praksizom most sem jobb, mint a milyen ez előtt két évvel volt, a megállapított fizetését kivéve, a miért természetesen, halál-sáknak kell lennünk.

(Folytatása következik.)

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. Május 4.

Az asszony birodalma.

REGÉNY.
CRAIK ASSZONYTÓL.

— Két kötetben. —

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

ELSŐ KÖTET.

XVI.

(Folytatás.)

(66)

Tényleg, az egész dolog oly gyorsan és nyugodtan történt, hogy Edna mosolyogva gondolt arra az aggodalomra, a mit, ő és a férje, Letti és Gyula miatt éreztek.

Ámbár örült, de bizonyos szomorúság fogta el mindenek a mulandóságát látva, főleg a férfiak szerelmében könnyen megnyerhető és könnyen elveszthető az.

Vajjon minden férfinak a szerelme olyan, az ő Vilmosát kivéve?

— Nem — mondá magában, a mint Gyulát és a szép Lettit nézte — a kik egyforma önrallommal és önelégültséggel voltak. Nem, semmi sem fog történni: nekünk felesleges féltünk.

Késztelen — hogy nagy megkönynyebülés és nagy élyezet volt együtt ilyen kellemes estét eltölteni.

Gyula sokat beszélt a külföldön töltött életéről — hol úgy látszott, — jól használta fel az idejét — mert számtalan vázlatot hozott vissza, tekintélyes külföldi művészekkel üsemkedett meg — a kikről sokat beszélt. Az ő gazdag és buta pártfogójáról March-

mont urról szintén sokat beszélt jóindulattal, de némi gúnyval.

— Gyakran találkoztál Marchmontékkal? — kérde Edna.

— Oh igen, szükségük volt reám és nekem is szükségem volt ő rájuk; tehát kölcsönösen használt vettük egymásnak.

— És maga Marchmont Lilit szépnek nevezi? — szölt közbe Letti ellenállhatatlanul. Soha sem hallottam róla olyast. Marchmont Lili szép!

— Hát a fiatal nők nem mind szépek éppen a hogy a fiatal emberek mind jók, érdemesek és becsülésre méltók — mikor gazdagok? mondá Gyula nevetve.

Letti ismét hátra húzódt és nem szó-lott többet.

De midőn a társalgás folyamában Gyula éppen annyi mókát csinált a fiatal leányról mint annak a tiszteletreméltó papájáról, Edna azt gondolta, hogy Gyulának a Marhmont Lili kisasszonyról mondott dicséretére nem sokat lehet adni.

Az igazat megvalva, ámbár ő nagyon örült, hogy Gyulát látta — és még sokkal jobban örült a Gyula visszatérése felett a férje boldogságát látni — még is volt valami a sógorán, a mi kifejezhetetlenül fájt Ednának. — Egy emberi teremtés sem áll meg csendesen soha; vagy haladunk és javulunk, vagy visszaesünk és romlunk, és Gyula nem haladt — sem a komolyságban, sem az egyszerűségben, sem a férfiaságban. Különleg a finomsága a Gigerli” módorba törpült, a ki létének a boldogságát a gallérának az áll-lásába a nyakendőjébe vagy fűrtjeinek a hullámbába helyezi; míg társalgása, mely élénk és mulatságos volt, az olyan kedély könnyű-ségével szökött egyik tárgyról a másikra, mely arra a keserű következtetésre jutott, hogy nincs semmi ez életben, a mi megérdemelné, hogy komolyan gondolkozzunk róla.

Ó nem volt gyöngédtelem, de még a szerelme nyilvánításában is volt a mi első-morítottá Ednát, mert látni engedte, hogy mily sok volt benne a lélek soha sem volt az énjében el volt törpülve és leforrázva, a mig a körülmények ereje által sokkal kisebb és nemtelebb énjévé változott mind a milyen-nek a természet eredetileg szánta.

Természetes, hogy egy erős jellem el-lentállott volna a körülményeknek, de ki az a ki mindig erős? Gyula szeretetreméltó volt és kedves, de azért Edna még is a száma-lomhoz hasonló valamit érzett iránta.

Ajánlatukat, hogy a testvére házában maradjon, nem fogadta el, azzal indokolva, hogy az ő utjai nem az ők utjai, — ők há-zasok, és ő egy mulatni szerető fiatal legény — és mindnyájukat megbotránkoztatná, de megkérte Ednát, hogy az ő házukhoz közel szerezzen neki szállást.

Olyan lakást a milyennek a kivévé-sével egykor terheltelek, csak, hogy minden fáradság kárba ment — mint sok más egyéb-ből mondá:

Ez volt az egyedüli vonatkozás a mit a multra tett. — A jövőről éppen keveset beszélt. És ő valóban egészen a jelenek látszóat élni. „Együnk és igyunk, mert holnap meghalunk.” A mi pedig a Letti iránt való szen-védélyes szerelmét illeti, ugy látszott mint ha azt teljesen elfelejtette volna. De van a feledésnek egy neme, mely a férfira sokkal rosszabb, mint a legelésőbb emlékezés.

Igen, — mondá Edna, midőn Gyula eltávozott és Letti rögtön fekdüni ment, és a férje oda ment hozzá, hogy a tűzhelytől előtt egymás mellett üljenek. — Igen mi bát-ran megkímélhetünk volna — magunkat a Gyula felett való aggodalmunktól. Oh Vil-mos, mily ritkán tart a szerelme hosszasan az emereknél!

— Edes, te bizonyos sem kívántad hogy ez állandó legyen, ugy-e te kedves kis

ellentmondó asszony? Erezned kell mennyivel jobb mindnyájunkra hogy megszünt.

— En is azt gondolom. És még is —

Edna szerette bevallani, de érezte hogy az ő bohó, hűséges szíve mélyében többre becsülte volna Gyulát, ha hat rövid hónap alatt — mert éppen ezen a napon volt fél éve, hogy szenvedélyének minden győtrelmét kiöntötte előtte — nem gyógyult volna ki oly teljesen belőle.

Edna leült a férje oldala mellé arra az egy csendes fél órára, midőn a ház ura és urnője magukra voltak hagyva, hogy a mai nap dolgait megbeszéljék, és a holnapikat elrendezzék. Ámbár rövid idő óta voltak háza-sok, de Edna és Vilmos már is a „régii háza-sok” gyakorlati modorát vették fel, kik-nek szerelme gyakrabban nyilvánul tettekben mint türes

váji közönséget, hogy szíveskedjenek az egyesület elnökségével akár szóval akár írásban közölni az hogy 48—49 ben Kolozsvár sz. kir. városból a honvédseregbe beállt ifjak közül ki mikor mely csatában esett el? E közzéadások Bökkel Károly főtörzstestvére beadták, esetleg Szabó Samu elnökhöz Külmagyar-utca 15. vagy pedig Nagy Pál nyug. számtanásos jegyzőhöz Külmagyar-utca 7. sz. a intézhetők. Ez adatokra az egyesületnek a kolozsvári honvédelmi felszólalásával kapcsolatosan van szüksége.

— **A magyar zászló ellen.** Belgrád városának színház terén tegnap előtt ocsmány jelenet folyt le.

Néhány alávaló szerb diák elégetett egy magyar zászlót, s magyarellenes tüntetést rendeztek a királyi palota, az, orosz és a francia követség előtt. A zászlóélegetésnél nem avatkozott be a rendőrség, — állítólag nagyon gyorsan ment az végbe. Este azonban sortűzzel vetettek véget a diaktüntetésének.

Belgrád, máj. 2.

Ma délből a színház-terén, Mihály fejedelem szobra előtt egy csapat diák jelent meg s ott egy magyar zászlót kibontva, azt elégették. A diákok legnagyobb részét haladó pártiak voltak, köztük néhány liberális. A rendőrség nem lépett közbe, mert az egész dolog ignn gyorsan folyt le.

Este nagy tömeg szerb, orosz és francia zászlókkal a királyi palota elé, azután a francia és orosz követség elé vonul és a magyar kereskedelmi muzeumot készült megtámadni, de ebben megakadályoztatott a rendőrség által, mely sortűzöt adott. Többben megsebesültek, a tüntetők által magukkal hozott zászlókat a rendőrök elkobozták. Számos elfogatás történt, a városi prefektust és a csendőrség parancsnokát megfosztották hivataluktól.

Belgrád, máj. 2.

A diákokat nagyobb tömeg kísérte. A konak és az orosz követség előtt azt kiabálták: **Le a magyarokkal!** A kereskedelmi muzeum közvetlen közelében van az osztrák-magyar konzulátus. Ennek az ablakait kövekkel hezúzták. A királyt az eset nendkívül felháborította. Az egész kabinet lemondása elkerülhetetlen, mivel az heteken át Magyarország ellen szított igazgatásokkal provokálta a mai kihágásokat.

— **Szintársulatunk Nagy-Váradon.** Május 2-án szombat volt a Megyeri szintársulatának első bemutatkozása. A Katona József remekét játszották, „Bánk Bánt.” Az előadásról a nagyváradi lapok így írnak: — A Nagy-Várad emigyen! Örömmel, büszkeséggel töltött el tegnap este, hogy szinkörtünkben a magyar színművészet két oly hatalmas egyéniségének ábrázolásában volt alkalmunk látni Bánkbán és Tiborcz szerepét, mint E. Kovács Gyula és Szentgyörgyi István. A harmadik felvonás párhuzamától egy egymást túlszárnyaló műveltséggel telmésolták a halhatatlan költő mély értelmű szavait, hogy kiki a maga szerepében pártját ritkító tökéletes alakítást mutatott be. Ennyire magas színvonalon álló színpadi stílusú kifejezést hiába keresnénk a mai nap az ország bármely színpadán, mint a minőt E. Kovács Gyula és Szentgyörgyi tudnak nyújtani. A közönség nem is maradt fukar a elismerésének nyilvánításával s nyílt színen és a felvonások végén ismételve zajos tetszészajjal adózott nekik. Petur személyesítője, Klenovics György szintén megfelelő tanulmányra való készütséggel s erőteljes ábrázolással tett bizonyosságot talentuma elől hasonlóképpen Bartos Gyula, s ki Biberach szerepében igen figyelemre méltó tehetséget árult el. Az előbbi a második, az utóbbit a harmadik felvonás után tüntette ki a közönség buzdító tapsaival. Janovics Jenő (Otto) rokonszenves orgánusával továbbá Szathmári Lajos (H. Endre), Dayka Balázs (Simon) és Rózsahenyi Kálmán (Solom) kellő készütséggel illeszkedtek bele a mindvégig szabatosan folyó összjátékba. A nők közül K. Szerémi Givella hatott leginkább ki sok átgondoltsággal teljesen elfogadható művészi kivitelben mutatta be Melinda szerepét noha egyéniségénél fogva szerepének szelidebb árnyalatait nem fejezte ki megfelelő naivitással. Épp azért sokkal helyénvalóbban tartottuk volna ha Gertrud imponáló szerepében láttuk volna őt, mert anélkül, hogy Laczkó Aranka tehetsége fölül végleges ítéletet formáljában, a királyné erőteljes alakjának megjatszásában mélyen alatta maradt tegnap este a méltányos várakozásoknak. Fekete Rózsika (Izidora) kellemes megjelenésével s értelmes orgánusával tetszetősen mutatta be magát.

A Szabadság pedig imigyen szól E. Kovács Gyula régi kipróbált erő. Egyéniségét nem kisebbítették az évek, melyek utolsó ítléte óta az elmulásba veszték. Bánk-bánja (fokozatosan keresztlövött, minden ízében átgondolt alakítás. Klenovits Györgyöt Petur bán révén ismerték meg, hevében sok magyaros vonást és igaz bensőséget találtak. Csak ha nagyjában kívántunk volna kissé több mértékletet. K. Szerémi Gizella igaz típusa volt a régi magyar asszonynak, aki nem azért érezt, mert a szabály követeli, hanem mert az érezt szabályt vére diktálja. Végso nagy jeleneteiben pedig igaz művészi magaslatoakra emelkedett, Szegény kis Bendeleiben Izidort (ezt a nevet sohasem bocsátja meg a magyar Muzsának Thüringia!) Fekete Rózsika mutatta be igyekvő kezdőnek mutatván be ma-

gát az érzések festésében. Nagyobb baj, hogy nem tud a színpadon járni és ebben ikertestvére Laczkó Arankának a női szoknyák körüljáratosabbak ezt a hibát úgy magyarázzák hogy a ruhák szabása tette lehetetlenné a természetesebb mozgást. Mi azonban, ha így van a dolog, a ruha szabását is a viselőtől tennők felelőssé. Kitiűtő Szentgyörgyi István értékes genre-kép tárlatából. Hangsúlyoznunk kell, hogy ez a nagyváradi ujságok véleménye, mi a magunk részéről, ez új tagokról való ítélet mondatott annak idejében külön megfogjuk tenni.

— **A Kronstädter Zeitung kirugásai.** A K. Z. ápril 24. számában „Attentat” czimmel két százsz diáknak a honvédszobor ellenében elkövetett merényletét „ostobaságnak” nevezi. Pardon. Valamivel több az. Beszámíthatatlan állapotukat hozza fel mentesgől. — Ez csak enyhítő körülmény, nem mentesgő. Igazán nagyon lekötölné a K. Z., ha megmondaná nekünk, hogy egy nem józan magyar ifjú által egy százsz kegyeleles emlék ellen elkövetett inzultust ugyan micsoda néven nevezné? Azt is mondja a K. Z.: „Ennek a heccnek, melyet a Kolozsvári „Ellenzék” kezdeményez.” Ugyan nem sokat adunk a K. Z. bölcs megjegyzéseire, s napfogtyakozási természetületeire, de azért megjegyezzük, hogy a K. Z. maga-magát üti arcul, midőn a mi jogos és méltó felszólalásainkat eltilti. — Mi nem a százsz ifjak ellen keltünk ki, mert reméljük, sőt követeljük, hogy azok csakis hazafias emberek lehetnek, de igenis kénytelenek voltunk a bűnösöket méltó felháborodással sújtani, midőn egy kegyeleles emléket megrongáltak, midőn összetűzközésbe jöttek a büntető törvénykönyvvel. Ezért hivatalból indítottak ellenük büntényítő eljárást, büntény miatt, — melyet nem lehet csak „ostobaságnak” nevezni. A mi pedig a K. Z. kolozsvári levelezőjének azt az eljárását illeti, hogy a merénylők ittas állapotának befolyásában egy magyar ifjunak olyan tulságos szerepet tulajdonít, hát az egyszerűen lovagiatlan, inkompet eljárás, — mit csak az a körülmény mentet, hogy az illető magyar ifjú még most sem utasította vissza ezt a vádat a nyilvánosság előtt. Az a kijelentése pedig, — hogy a szoborra irt impertinens kifejezések csak „Kindische Schimpfworte” és a merénylők csak „Krazfprobe”, olyan éles világításban tünteti fel a K. Z. hazafiaságát, melyet nem kell külön megjegyzéssel is kísérnünk. — A mi pedig a K. Z. azon passzusát illeti, ki-tűnik, hogy az urak a becstelenséget és egyenes fellépést nem képesek megbecsülni” ezt a rágalmat visszautasítjuk. A nyilatkozó százsz diákok korrekt fellépését helyeseltük, tiszteltük s a becstelenség valódiságát egy percze sem vitattuk. — Mi mindig csak a merénylő diákokkal foglalkoztunk, kiket védelmünkbe venni sem kedvünk, sem okunk. De az bizonyos, hogy hamis állításokkal és vádakkal előállni úgy látszik csak a „K. Z.” erkölcsi világában tisztessé és idomos viselkedés.

— **A „Teleki Blanka kör”** javára május 12-én előadandó színelőadásra, melyet a kör a nemzeti színházban rendez, — a kolozsvári felsőbb leányiskola igazgatójánál (Trencsintér 4. szám) lehet a helyeket előjegyeztetni. A helyárak mint értesülünk tetemesen leszálítottak.

— **Sorsolás.** A kolozsvári tornavivó egyesület tegnap közgyűlésén 15 db 100 frtos részjegyet sorsoltak ki. E jegyek számai s tulajdonosai a következők: 213 Hirschfeld Sándor, 187 Merza János, 40 Nagy Péter 225 Viktoria, 259 Várad György, 208 Korbuli Bogdán, 93 ref főtanoda, 16 Bánffy Ernő br. 223 Viktoria, 75 Kiseg. tak. pézútár, 240 Pap és Meskő, 326 Teleky Gusztáv gr. 97 Vikol Simon, 207 Kolozsvári nőegyz let, 58 Piger József. E részjegyek az alapszabály 15 §-a értelmében 3 hó múlva a egyesület pénztárnoka által kifizettetnek.

— **A honvédeknek probái.** A kolozsvári konvéd zenekar szervezési munkálatai már annyira haladtak, hogy ma már megtartották az első probát.

— **Az „Állatok Védelme”** a kolozsvári Á. V. E.-nek dr. Széchy Károlyné, Lorenz Josephine kitűnő szerkesztésében megjelenő havi folyóiratának májusi száma élvezetes és gazdag tartalommal jelent meg. Dr. Fénylő Henrik „Ember és Állat” czimmel írt. Fejes Istvánról „A kis csiga” költemény közöltetett. Az élvezetesebb kegyetlenségeiről szóló cikkekben külföldi tudósok véleménye van ismertetve a vivisekcióról. S. M.-né állattörténeteket írt. Apróságok, hírek, tudnivalók és egyesületi rész zárja be a kitűnően szerkesztett füzetet.

— **Milleniumi ünnepély az unitárius főiskolában.** A kolozsvári unitárius főiskola tanári kara és ifjusága f. évi május hó 9-én délelőtt 10 órakor kezdődőleg az iskola helyiségében millenárius ünnepélyt rendez. Az ünnepély sorrendje következő: 1. Himnusz. Erkel Ferencztől, éneki az ifj. dalárda. 2. Alkalmi imát mond Ürmösi Károly IV. éves papnövendők. 3. Népdalegyreget. Előadja az ifj. Apollókör. 4. Megnyitó beszédet mond Kozma Ferencz isk. f. gondnok. 5. Ünnepi beszédet tart Kovács János főgymn. tanár. 6. Királyhimnusz. Iszlai Mártonról, éneki az ifj. dalárda. 7. Ünnepi óda. Írta és előadja Ferenczi Kálmán VIII. oszt. tanuló. 8. Alkalmi szószóki beszédet tart

Varró Elek VIII. oszt. tanuló. 9. Népdal induló. Fahrbahtól, előadja az ifj. Apollókör. 10. A magyarok Istene. Petőfiől, szavalja Varga Dénes II. éves papnöv. 11. Szózat. Egressytől éneki az ifj. dalárda.

— **Honvédek segélyezése.** Habár szűk marokkal, de némileg mégis enyhítenek valamiképp a szabadságharc nyomorgó katonáinak sorsán. A tegnapi honvédegyleti gyűlésen Szabó Samu elnök bejelentette, hogy a miniszterelnök megnyújtotta az év okt. végéig az igazolási határidőt. Azonkívül a temetkezési díjat kifizetik nemcsak az özvegyeknek, s nemcsak egy hónapon belül, hanem a rokonoknak is, s egy hónapnál későbbi időben is. Arra is kitést nyújtottak, hogy inséges honvédek segélyezésénél az adó mértékétől eltekintenek. (Nyujtanának már végre kevesebb honvédek „költségét” és több éhező honvédek kenyerét. Szerk.)

— **Millenárius ünnepségek.** A marosvásárhelyi ev. ref. elemi polgári leányiskola millenárius iskolai ünnepséget rendez május hó 9-én, d. e. 11 órakor az iskola dísztermében.

— **Gyászir.** Kassai Farkas Dániel ny. cs. és kir. tábornok, a katonai érdemkereszt, nadiérem stb. tulajdonosa folyó hó 3-án, meghalt. A megholtaknak hűlt tetemei folyó hó 5-én délután 4 órakor fognak a kolozsvári cs. és kir. katonai orv. halottak házából az ev. ref. vallás szerkatasára szerint az örök nyugalomra kikísértetni.

— **Székhely változtatás.** Vághó Ferencz állami anyakönyvi felügyelő, miniszteri biztós, lakását folyó hó 1. napjától kezdve, Deérről belügyminiszteri engedéllyel Gálgóra tette át.

— **Millenárius bál.** Magyarország ezeréves fennállásának megünneplése alkalmából Torda-aranyosvármegye közönsége 1896 évi május hó 11-én, hétfőn Tordán, a vármegye székházának összes termeiben tartandó milleniumi bált rendez. A rendezőségben munkálkodnak: házi asszonyok: Bethleni gróf. Bethlen Gézáné, Kaáli Nagy Berta, Csongvai Domokosné, Agoston Irma. Vendükkök: id. Betegh Sándor, Damokos Antal dr. Miksa Imre, ifj. Thorotzkay Miklós gróf, Betlen Balázs gróf, Josika Andor báró, Pap Samu dr. Chorotzkay Sándor, Bethlen Bálint gróf, Kemény Pál báró Teleki László gróf ifj. Zeyk József báró. Elnökség: Bethlen Géza gróf elnök. Bethlen Miklós dr. Domokos Andor dr. Nagy Olivér, Velits Ödön alelnökök. Borbély Máté pénztárnok, Novák Miklós jegyző, Boér Dénes ellenőr.

— **A marosvásárhelyi ev. ref. el. és polgári leányiskola Zongora-alapja** javára az iskola dísztermében f. évi máj. hó 9-én táncszal egybekötött millenárius estélyt rendez.

— **Elhárított veszély.** Mikor a királyné szombaton budai váába visszatért, majdhogya szerencsétlenség történt. Abban a perczben ugyanis, mikor az udvari kocsit a kiállítás kapuján kifordult, egy postakocsi szelte át keresztirányban az utat. A carambolage majdnem kikerülhetetlennek látszott. A végzetes pillanaton Marinovics rendőrfogalmazó a postakocsi lovai el ugrott s megragadva azokat, megállásra bírta.

— **A Bánffy Dezső nagykeresztje.** Arra mindenki el lehetett készülni, hogy a milleniumi ünnepségekből leghamarabb és a legnagyobb hasznót Bánffy Dezső báró fogja buzni. Mint értesülünk a királyi ama véletlen szerencsétlenség alkalmából, hogy éppen Bánffy Dezsőt rendelte a végzet a magyar nemzet most folyó nagy ünnepe alkalmából Magyarország kormányának élére — őt a Lipót-rend nagykeresztjével tüntette ki. Ugy halljuk, hogy Bánffy Dezső a körülményekhez képest elég jól érzi magát.

— **A vigszínház.** A mint jeleztük, az ünnepi előadások után a színház első bemutatott estéje ma hétfőn lesz. — Bemutatóra kerül „Az államtitkár ur” Alexandre Brissson 3 felvonásos vígjátéka, a „Válás után” és a „Pontbiquet-család.” Nálunk is zajos tetszések között sokszor adott és jelenleg is műsoron levő darabok szerzőjének, „Az államtitkár ur” czimű új darabja is rendkívüli sikerrel került színpadra és állandóan műsoron van Párisban, Berlinben és Bécsben, amely utóbbi helyen jelenleg is a Buratheater kasszadarabja. — „Az államtitkár ur” főbb szerepeit Láncozy Ilka, Haraszthy Hermina, Kalmár Piroska, Nikó Lina, Fenyvessy Emil, Ráthonyi Ákos, Tapolczay Dezső, Hegedüs Gyula és Gyöngyi László játsszák.

— **Rend-jel eső** Valóságos rendjesező fogja legfelsőbb kegyelemből, mint megbízható forrásból értesülünk, az egyeduró jubiláris ünnepségek alkalmából a magyar közélet férfait érni. A kitüntetésre ajánlottak közül eddig a következőket közzétűjük: Magasabb rendjelet kapnak Apponyi Lajos gróf, a magyar udvarnag; a miniszterek közül Bánffy báró, (ez már kapott) Dániel kereskedelemügyi és Wlassits kultuszminiszter, a ki a közoktatástügy körül, különösen a növevelés körül szerzett minisztersége alatt érdemeket, Ludwig Gyula máv. eln. igazgatója Gelléri Mór, az országos millenárius kiállítás főtitkára — Kitüntetésre ajánlottak: Ráth Károly főpolgármester, az egyik polgármester. Rulnáv Béla főkapitány és Splényi báró rendőrtanácsos. Kisebb rendjeleket kap több magasabb állású miniszteri hivatalnok, egy-két méltóság, több törvényhatósági tag, a mint hírlak a kiállítási sajtóiroda vezetője, a ki különösen a millenárius kiállítás külföldi ismertetéséről szerzett érdemeket.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

A király Festetichnél.

Budapest, máj. 4.

Gróf Festetich Tasziló tegnap fényes estélyt adott.

Az estélyen a király, Stefánia trónörökösné és az összes főherczegek megjelentek.

Károly Lajos betegsége.

Budapest, máj. 4.

Károly Lajos főherczeg az éjet nagyon nyugtalanul töltötte.

A királyhoz folyton érkeznek a sürgönyök a beteg állapotáról.

A műcsarnok felavatása.

Budapest, máj. 4.

A király ma délből nagy ünnepélyesség között felavatta az új műcsarnokot.

Még Soborsin is ünnepel.

Soborsin, máj. 4.

A községi képviselőtestületnek azon hirdetté vált határozatát, mely szerint a város közönsége nem ünnepli meg a milleniumot, tegnap tartott rendkívüli közgyűlésen Mangra Vazul ismeretes indítványával szemben megváltoztatták s elhatározták, hogy május 17-én hazafias ünnepségekkel kapcsolatos diszkögyűlést rendeznek, — melyen Bárdy Kálmán községi jegyző fogja az ünnepi beszédet tartani. Déltűn az iskolák ünnepe lesz, este kivilágítják a várost.

Milleniumi világítás.

Budapest, máj. 4.

A főváros kivilágítása fényesen sikerült. Igazán tündéri fényesség ragyogott a sötét éjszakában. Ilyen gyönyörű világításra nem emlékeznek. A kerepesi-ut, Andrassy-ut, Váci és Károly-körut zsufolva volt 100 ezernyi embertömeggel és 10 ezernyi kocsi-val.

A tömegek különösen az átjárók-nál úgy összezsufolódtak, hogy a ki-közibők került órákig nem tudott mozdulni.

A levegőt a közönség zugása úgy meg töltötte, mint a tenger moraja.

A király egy negyed 10 órakor a budai várak ablakából nézte pazar fényrel rendezett tűzi játékok, melyet a Duna partján rendeztek.

Fél tíz órakor ő felsége a főherczegek és főherczegnőköl kísérv indult el a világítás megtekintésére. Ő felsége többször megállította kocsiját és gyönyörködött az elragadó látványban.

A tömeg — a merre elhaladt a király kocsija — kalapját lengetve, mindenütt lelkesen éljenzett.

Román Miron mentegedése.

Nagyszében, máj. 2.

Szíves tudomásul.

A hazai lapok nagy része többé-kevésbé elítélőleg nyilatkozik ezredévi körlevelemről, a néikül, hogy azt — ámbár csaknem mindegyiknek megküldetett — hiteles fordításban és egész terjedelmében közölné.

Ez engem arra ösztökél, hogy említett körlevelemet hitelesen magyar fordításban hazánk jelesei közül többeknek tisztelettel megküldjem, alkalmat akarván szolgáltatni, hogy körlevelemre vonatkozólag nagybecsű véleményüket közvetlenül annak tartalmából merit-hessék.

A hivatottak elfogulatlan bírálata előtt tisztelettel meghajolok; de e mellett álláspontom és nézeteim igazolását magammak fentartom azon nyugodt öntudattal, hogy körlevelem egész tartalma a soha nem lankadó hazaszereteten, s a mindig megörzött nyílt öszinteséggel kifolyása.

Nagyszébenben, 1896, május 2-án.

Román Miron

érsek.

Lóversenyek.

Budapest, máj. 2.

Tegnapelőtt folytak le Budapesten az I. napi lóversenyek. A verseny d. u. 3 órakor kezdődött.

A verseny igazgatóság gr. Batthányi Elemér, gr. Degenfeld Imre, gr. Wenkheim Dénes tagokból állott.

I. Eladóverseny, 2000 korona 3 és id. lovak számára. Tűzöl 1400 m. I. volt Péchy A. Vigszinháza; II. ár. Königswarter H. 46 s. m. Suet mizte, III. Perleblanche. Első könnyen győzött Vigszinház lovagolta Bulford. S. Totalizátor: 5.16, Helyre 25 frtra I. 51 ft. II. 54 frt, Győztest megvette gr. Arco-Zinnenberg 3600 koronáért — futott 7 ló.

II. Ritter-dij, 200 drb cs és kir. arany. I. gr Hunyady I. 46 f m Weatherstar, II. Hg Auersperg F. id s m Turul. Első nagy küzdelemmel gr. Hunyady I. f. ménje Weatherstar lovagolta Adams. Totalizátor 5.12.

III. Egyesített Nemzeti és Hazafi-dij Téték és bánatokkal legalább 20000 koronára biztosítva a győztesnek, 3000 korona a másodiknak. I. Jankovich Bésán Gy. ur p k Gyöngyös, II. Clarion, III. gr. Festetich T. p m Chasseur d'Afrique. Első 1 ho aszszal Gyöngyös lovagolta Wiegfield. Totaliz: 5:62 Helyre 25 frtra I. 123 ft. II. 67 frt futott 6 ló.

IV. Városligeti díj. Gát versen. 2000 korona. 46 és id. cont. lovak számára francia lovak kivételével. Táv. 2400 m. I. Hg. Esterházy 56 s m Barát, II. Blaskovits E. ur 46 s k Aranyvirág. Érdekes küzdelemmel első Barát, lovag. Williamson. Tot. 5:6.

V. Májusi Handicap 600 korona a győztesnek. I. Nézsai ménes Boglár.

Millenium.

Budapest, máj. 4.

A külföld érdeklődését a kiállítás megnyitása iránt mi sem bizonyítja jobban, mint az alábbi névsor, mely azon külföldi hírlapok képviselőinek neveit tartalmazza, kik directe a megnyitásra küldötték el tudósítókat: Stein Gerzson, „Central Presse” New-York, Teichner Emil, „Std. ung.” Gengh Antal, „Welt”, P. Fritz, „Revue Commercial” Bécs, Coloma de Besani, „Levaute Herald” Konstantinápoly, Anton Steiner „Berliner Tagblatt”, Levankovszky J., „Lemberger Tagblatt”, Iván Dagono, „Narodni Zagrab”, Obler János, „Novini Zagrab”, Lumecher Sándor, „Hannover” Koppenhága, Gr. Kohut Adolf, „Berliner Illustrierter Zeitung”, Berlin, Josef Grokák, „Mährische Tagblatt” Olmütz, Gr. Klese Haus „Neue Züricher Zeitung”, Kozsér L. „Lemberger”, Lemberg, Gr. Sudory Ferencz „Grazter Zeitung”, Rive G. J., Leo Salkni, H. Greunel, M. Hermann, Gr. Franz Zweibruch, dr. Horovitz Alfréd, Lerepanszky az „Association le Presse Etrangere” képviselői; továbbá Gr. Reuhohn Stookholmból, Osvola Abogi Bécs, „Gazetta Narovoda”, Braun Márkus New-York „N. World”, S. B. Sarlin Finnország: Vupurin Sanomat Krypau, dr. Reirhard Dresda „Dresdener Nachrichten”, Aeneas O. Kell London „Times”, dr. Pastinar Berlin „Taglicher Rundschau”, Grotka Vilmos Zagráb, „Hravatsky Závod”, Kain József, „Presburger Zeitung”, Bernát Buchbinder „Neues Wiener Journal”, Sigmond Tryling Lemberg „Kurzor Levosky”, Louis Felberman London „Life”, Feremann Gyula New-York „New-York World”, Róbert Malaffi London „Morning Post”, Bukovinian Paul Bukarest, „Pennisula”, Leon Lyroczyzsky Lemberg „Llovó Polsky”, Gronius Rosenfeld Konstantin „Osmanische Post”, Hugó Langevitz Riga „Neue Gorpap”, Johann Lichtenstein Bécs „Presse”, Karl Zealok Berlin „Berliner Deutsche Zeit.”, Simon Reiss Sanfrancisco „Lt. Post”, Norethon Michael Páris „Eclair”, Zitter Mór Schennitz „Schemnitzer Zeitung”, Erus Adler Olant Frankfurt „Frankfurter Zeitung”, Krieschner Bécs „Weltblatt”, Gr. Herzel „Neue Freie Peresse”, Dabius Gustav Berlin és Anton Wengst „Welt Kronik” Dr. H. Leoster Bécs „Wiener Tagblatt”, Schöman Vilmos Boroszló „Breslau”, „Morgenpost”, Alexander Kerschner, Triest „Illustration”, Sirt Richard München „Münchenener Neue Nachrichten”, Inlander Adolf Lemberg, dr. Sternberg „Wiener Allgemeine Zeitung”, L. Fischer „Öst. Volks. Zeitung”, Essad Bery Konstant. „L'ikadom”. Ezen névsorból, mint már fentebb említettük, csak a directe ide küldött tudósítók foglaltatnak, míg azon külföldi lapok, kik Budapesten állandó tudósítót tartanak, nincsenek benn.

Megemlítjük még, hogy a tegnap d. e. megtartott Te Deumon 162 magyar vidéki lap képviseltette magát.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.

HEGEDÜS FERENCZ

belforda-utcai cipész-üzletében

EGY VARRÓNÓ

azonal felvétetik.

232—1896.

sz.-hoz.

Haszonbéri hirdetmény.

339. (3—3)

Sz. 354—1896.

342. (1—1)

Közírté tétetik, hogy a kolozs-monostori róm. kath. tan. alap. uradalomhoz tartozó s Bogártelke községében fekvő 320 kat. holdnyi **mezőgazdasági birtok**, a hozzá tartozó 2 köv. lisztelő malommal, lak- és gazdasági épületekkel együtt — 1897. márczius hó 1-től 1903. február hó végéig terjedő időre — haszonbérbe adatik.

Az évi haszonbéri összeg 2700 frt (Kétezzer hétszáz forint), melynél magosabb ajánlat teendő.

Az ajánlatok irásában az urad. intéző gondnoksághoz Kolozsvárt (Kolozsmonostor) VI. kerület, fő-utca 16. sz. alatt adandók be **1896. évi május hó 31-ének déli 12 órájáig**. A haszonbéri feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők és lemosolhatók. — Az ajánlatához 300 frt (Háromszáz forint) esatolandó készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírokban bántapénzül.

Az ajánlatban határozottan beirandó, hogy ajánlattevő a haszonbéri és árverési feltételeket ismeri és azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

Az erd. róm. kath. Státus mélt. igazgató Tanácsa a beadott ajánlatok el- vagy el nem fogadása felett tetszés szerint határoz.

Kolozsvárt, 1896. évi ápril hó 29-én.

Nagy Dezső,
intéző gondnok.

Rafain Jakab,
ellenőr.

645—1896. vgh. sz.

343. (2—3)

Árverési hirdetmény.

Alólírt bir. végrehajtó a kolozsvári kir. törvényszék, mint csődbírósnak 3655—896. sz. árverést elrendelő, s a Kolozsvár városi kir. járásbírósnak 7156—896. sz. kiküldő végzése alapján ezennel közírté teszi, hogy a Somlyai Mihály csődtömegéhez tartozó és a csődeltárban 32—1442 tétel és az 1527—1741 tétel felsorolt ingóságok, u. m.: üveg- és porcellán-árak, bolti berendezés egy szék és egy tömegben, esetleg részletként bírói árverésen elfognak adadni.

Egy tömegben való árverésnél a kikiáltási ár 3133 frt 54 kr., mint az elárverezendő ingóságok becsértéke; árverelni szándékozók kötelesek ezen kikiáltási ár 10%-kát a kiküldött kezéhez bántapénzül letenni.

A tömeges vételnél az árverési vevő köteles a vételért azonnal lefizetni, a bélyeg- és átruházási illetéket hordozni, valamint a bolti- és raktár-helyiségek béreit 1896. évi ápril 1-től 1896. október 1-ig terjedő időre a vételárral együtt azonnal lefizetni.

A további árverési feltételek, a csődeltár s az árverés tárgyát képező ingóságok ügyvéd Koleszár Sándor csődtömeggondnok közbejöttével Kolozsvárt, Kossuth Lajos-tér 5. sz. alatt naponként délután 3 órakor megtekinthetők.

Ezen árverésnek fogantatására határnapul kitűztetik a helyszínére, a Hid-utczában levő üzletbe **1896. május hó 9-én d. e. 9 órája**, esetleg következő napjai, a hova a venni szándékozók ezenel meghívotnak.

Kolozsvárt, 1896. ápril hó 20-án.

PAP JENŐ,
kir. bir. végrehajtó.

Sz. 638—1896.

344. (1—1)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közírté teszi, hogy a budapesti VII-ik ker. kir. járásbírósnak 1896. évi 10368. számú végzése következtében Deaky Albert ügyvéd által képviselt Basel és Kaufmann javára Löwy Dávid ellen 210 frt 75 kr. és jár. erejéig 1896. évi márczius hó 4-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2517 frtra becsült butor, lá, kősi, szekér, tehén, épületfából álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a Kolozsvár városi kir. járásbírósnak 4833—1896. számú végzése folytán 210 frt 75 kr. töké követelés, ennek végzés szerint járó 6 és 5%, kamatai és eddig összesen 52 frt 33 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig, Kolozsvárt, külmagyar-utca 31. sz. alatt leendő eszközölésére **1896. évi május hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz fizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Kelt Kolozsvárt, 1896. évi ápril hó 20. napján.

PAP JENŐ,
kir. bírósági végrehajtó.

Már a jövő héten

május 12—28-ig.

Nagy és utolsó

Főhúzás.

MAGY. OSZTÁLY-SORSJÁTÉK.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1000000

KORONA.

25007 nyerem. = 6284000 kor.

Vételsorsjegyek árai:

1/1	1/2	1/4	1/10	1/20
60.—	30.—	15.—	6.—	3.—

(Porto és nyereményjegyzékért külön 25 kr.)

Elárusít:

Heintze Károly,

130. (11—x)

Budapest,
Szervita-tér
3. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közírté teszi, hogy a b.-hunyadi kir. járásbírósnak 3651. és 3653—1895. számú végzése által Gámpe Marton javára Laza Josif és Zsurzs Gavrila n.-sebesi lakosok ellen 200 frt és 269 frt töké, ennek 1894. évtől számított 8 százalékos kamatai és eddig összesen 76 frt 47 kr. perkoltság követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 508 frtra becsült: I. Zsurzs Gavrillánál szarvasmarhák, szekér, 2 köböl buza, széna, faeke stb. II. Laza Josifnál széna, buza, rozs, sertés stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek az 1280—1896. p. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis a n.-sebesi határon leendő eszközölésére **1896. évi május hó 9-ik napjának délelőtti 10 órája** határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladotni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt B.-Hunyadon, 1896. évi április hó 27. napján.

CSUTAK JÁNOS,
bir. végrehajtó.

VIZGYÓGYÁSZATI HIRDETÉS.

Az alulírt vezetése alatt már 33 év óta fennálló, nap- és légfürdővel felszerelt

**„kolozsvári vizgyógyintézet“
(Diana-fürdő)**

folyó évi május hó 1-én újból megnyitattik.

Prospektust ingyen és bérmentve küldünk meg.

Kolozsvárt, ápril hó 1896.

VELIS SIMON,

334. (3—3)

Hidropathia, orvos, sebész, szülés és szemész. A kolozsvári vizgyógyintézet igazgató orvosa. (Párizs-utca 3.)

ÜZLET ELADÁS.

Szász-Régenben a főtéren,

a leglátogatottabb helyen, az 56 év óta fennálló **Wachner Mihály-féle**

vas, fűszer, festék és gyarmatáru-kereskedés

az üzlet eddigi tulajdonosának elhalálása miatt

bolti álványokkal eladó és azonnal átvehető,

megfelelő bolt- és raktár-helyiségekkel együtt.

Feltételek alulírott, mint tulajdonosnál megtudhatók.

Szász-Régen, 1896. évi május hó.

340. (2—3)

Özv. Wachner Mihályné.**Festék kereskedés!**

Ifj. PERE ISTVÁN

Kolozsvárt, Hid-utca 29. sz.

Ajánlja szolidan kezelt

vegyszeti, föld és olajban tört kész festékek, Lakk,

Kencze, olajok, anyagárak és Bronzok,

író-, festő- és mázoló-ecsetek

és mindezenemü padló-festékeit.

VIDÉKI MEGRENDELÉSEK PONTOSAN ESZKÖZÖLTETNEK.

176. (8—10)

Nem kell Bécsből rendelni

a jó, szép és bámulatos olcsó női ruha-kelméket, mert kaphatók azok

POSZLER és TÁRSA

DIVATÁRU HÁZÁBAN,

Belhid-utca „Hungária“ alatt.

Igen jó duplaszálú szőr-szővetek 30, 38, 50, 55 kr.
Creppek minden szín 55, 65, 1 frt 30, 1 frt 40 kr.
Moherok 65, 80, 1 frt 30, 2 frt, 3 frt 30 krig.
Rones kelmék 56, 1 frt 40, 1 frt 80, 1 frt 90 kr.

Fekete ternók és mintázott szövetek, valamint fekete Moherok nagy választékban.

Jó mosó Kretonok 20, 22, 25, 30, 35 krig.
Franczia Madapolan 38, 40, 44 „
Atlasz szatenok 38, 45, 50, 55 „
Ripsz piquét, gyönyörű színek 45, 56 „

Továbbá lepedő-vászon, Chiffonok, Miederek, férfi- és női ing, valamint mindennemű cipők, férfi ruha gyapjuszövetek, Juta- és nagy szőnyegek, csipke és Tunis-függönyök, ágýterítők, napernyők esőernyők és más számtalan elő nem sorolható cikkek.

Női- és férfi-ruhák készítése elvállaltatik.

242. (95—100)

Nyomatott Magyar Mihály nyomdájában Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám alatt.

ELADÓ**A „HÁZSONGÁRDBAN“
A VOLT RÉGI
DEKKER-KERT.**

Tudakozódhatni ugyanott:

Kert-utca 5. szám alatt.

345. (1—1)

KOLOZSVÁRT,

Óvár, Kándia-utca 5. szám alatti**földszintes ház**

eladó.

Értekezhetni: **Deésen, Telegdy Károly**
törvényszéki bíróval.

338. (2—2)

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy az általános városi csatornázáson kívül

házi csatornázások

elkészítésére is oly kiterjedt módon rendezkedtem be, hogy azokat a saját rendszert legártóssabb és legszakaszerűbb kivitel mellett föllőtte előnyös árakon teljesíthetem; t. cz. megrendelőimnek továbbá meg azon előnyt biztosítom, hogy házi vezetékeiket az utcái csatorna hálózatba, melybe Kolozsvár szab. kir. város Tanácsa által esetről-esetre kiadott csatornabekapcsolási engedély-okmány XIV. kitétele szerint is, nekem van kizárólagos bekötési jogom, díjtalanul kötöm be.

Szíves megkereséseket **Kornis-utca 1. sz. alatt levő műszaki irodamba** kérek, hol mindennemű e tárgyat illető felvilágosítás, költség előirányzat és terv készséggel és díjtalanul adatik.

Teljes tisztelettel:

MELOCCO L.,

268. (9—10)

Kolozsvár szab. kir. város általános csatorna-hálózatának építő vállalkozója.

SZENT-LÁSZLÓ (Püspök) GYÓGYFÜRDŐ.

Nagyvárad mellett.

309. (3—4)

Vasut, távirda, telephon, posta-állomás helyben.

Hazánk legrégibb gyógyhelye, természetes, meleg 24—33 R° kénés hévforrásokkal, ártézi kuttal, ezen források fölé vannak építve az impozáns berendezésű úri és női tükör-fürdők, kabin és mór földes fürdők, a gyógy-eszközökkel dúsan felszerelt gyógyipihenő termek.

Fürdőzésre javulva van reumatikus bántalmaknál, izületi loboknál, méh-, has- és mellűreg savós izadmányainál. Vese, epevezeték és hólyag-bántalmaknál, hűdések és idegbajoknál.

Mórfürdők használata kitűnő sápkór, vérszegénységnek, a női ivarszervek különféle bántalmainál.

Ivógygyógymódnál calciumsulfid sók gazdag tartalmánál fogva kitűnő hatású görvoly és angol kóránál, légzőszervek és gyomor hurutjainál.

Szórakozásul vannak gyönyörű erdei sétányok, gyógyterem, zongora, teke-asztal, tekepálya, olvasó terem, fővárosi és vidéki lapok, gyakori estélyek, táncszigalmak, társas kirándulások a fürdő regényes hegyvidékére, naponta háromszor térszene.

Évad: május 1-től szeptember 31-ig. Főevad június 1-től augusztus 31-ig. Első és utó évadban 30% ármérséklét.

Restaurációt Kovács László budapesti hírneves főszakács vezeti. Étkezés a la carte, a la cuvert.

Olcsó és jó élelmiszer, kényelmes lakás, napi ár 60 krtól 3 frtig.

Orvos; Dr. FILKOR LAJOS.

Bővebb utasítással szolgál

a fürdő-kezelőség.

Gyöngékek és betegeknek,

kik gyomor-, tüdőbajban szenvednek, vérszegénységben, sápkórban, meghűlésben, köhögésben és rekedtségben szenvednek, nagyon ajánlható

Hoff János**maláta-kivonatból készült egészségi söre.**

ALMISSA, 1895. augusztus 7.

Több sörfaj kipróbálása után azon meggyőződésre jutottunk, hogy a Hoff János-féle maláta-kivonati egészségi sör sokkal hasznosabb a gyöngékek és betegeknek, mint valameny egyéb gyártmány. Felkérjük tehát, hogy 20 palack maláta-sört és 1 egy kilo maláta egészségi-csokoládét küldjön utánvétel mellett. Igyekezni fogunk Dalmácia minden helyiségeiben levő betegeknek az ön maláta-készítményeit ajánlani.

Fratelli Speraz, birtokosok és kereskedők.

KIS-TAPOLOCSÁNY, 1895. május 15.

Legyen szíves nekem egy küldeményt szállítani az ön kitűnő maláta egészségi-söréből és 3 csomag maláta-cukorkákat is. Már hoztattam ezekből és az ön maláta-gyártmányai részéről csaknem nélkülözhetetlenek.

136. (6—6)

Weiss Márkus.

Az első és egyedül valódi

Hoff János-féle mell-maláta-cukorkák.

Egyedül és utólrhetetlen köhögés, rekedtség, meghűlés és a légzési szervek bántalmai ellen.

Kolozsvárt kapható: Segesváry és Társai, Bogdán, Gergely, Pap Ernő urak üzletében és minden gyógyszerertárban.